

## СТАНОВИЩЕ

### НА БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

#### ОТНОСНО ДЕЛОТО ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА

#### ПРОТИКОСТИТУЦИОННОСТТА НА РАЗПОРЕДБИ ОТ

#### ЗАКОНА ЗА РАЗВИТИЕ НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

След внимателен прочит на материалите по конституционно дело №13/2010 г. Ръководството на БАН е на мнение, че наистина в Закона за развитие на академичния състав (ЗРАС) има текстове, които не съответстват на конституционни разпоредби. Най-характерни в този смисъл са следните точки от искането на групата народни представители за обявяване на противоконституционност на някои от разпоредбите на ЗРАС, придружени от наш коментар:

1. Въвеждането на "такси, разноски и други, съгласно правилника на Арбитражния съвет към НАОА" в чл. 34 ал. 6 от ЗРАС е неоснователно, доколкото такива съгласно чл. 60, ал. 1 от Конституцията трябва да се „определят със закон“.

2. Изискванията на чл. 10, ал. 2 и чл. 27, ал. 1 от ЗРАС за публикуване на материалите по защита на дисертационни трудове и по конкурси за заемане на академични длъжности на „български и английски език“ противоречи на чл. 3 от Конституцията, съгласно който „официален език в Р България е български език“.

3. Разпоредбата на чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗРАС за освобождаване от академична длъжност на лице, „защитило дисертационен труд или е избрано на академична длъжност в процедура, в която член на жури или факултетен/научен съвет е дал становище, вследствие на извършено престъпление, установено с влязла в сила присъда“ е много неясно формулирана. Ясно е, че става дума за суспендиране на решението на НЖ, ако в него е участвал член с присъда, но всичко това трябваше да се каже по адекватен начин, защото от този текст излиза, че становището на члена на НЖ е резултат от извършеното от него престъпление, което е абсурдно! Във всеки случай съгласно чл. 4, ал. 1 от Конституцията не може дисертантът да носи отговорност и да търпи последици за деяния, извършени от друго лице.

4. Липсата на единни държавни изисквания за получаване на научни степени и за заемане на академични длъжности и въвеждането на такива изисквания с правилници на отделните висши училища и научни организации (чл. 1, ал. 3 от ЗРАС) определя възможност за създаване на различни критерии за кандидатите в отделните институции и неравнопоставеност между тях. Този факт е в противоречие с чл. 6 на Конституцията.

5. В нарушение на Конституцията е и процедурата по приемане на ЗРАС от Народното събрание. Между първо и второ четене на проекта в текста бяха направени толкова много промени, че съгласно Правилника за работа на Народното събрание беше необходимо да се повтори първото четене. В нарушение на това изискване проектът мина направо на второ четене и беше приет.

Настоящото становище е подготвено, тъй като Българска академия на науките е конституирана като заинтересована страна по цитираното по-горе конституционно дело съгласно писмо №21/к.д.13/2010 г./16.06.2010 г. на Конституционния съд на Република България.